

Ryczywół_9
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Ryczywół	
Miejscowość	Ryczywół	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	06.09.2013 r.	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	b.d.	Forma i wielkość	b.d.
Przeprowadzający	b.d.	Komentarz	Brak nagrania

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
RY_RY_010	M	83 lata		

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Krężoły, tam gdzie dawniej Lisia Góra; Igrzyna.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	Lisia Góra to cały czas się mówi tam gdzie Krężoły; Lejmanowo Wiardunki od Niemca Lejmana;
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Trzy Góry są, to wieś taka ale te górki to tam są i bagna obok Lipy.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Krakusy, Górole (o ludności napływowej z południa Polski).
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	W Gorzewie pan z gorzelni miał diabła na szczycie dachu i rozmawiał z tym diabłem, patrzył na przyległości i przekazywał panu co się dzieje w okolicy. Za Skrzetuszem jest Góra Rumcajsów. Podobno zakopane są tam skarby ale nikomu nie udało się dokopać do środka pagórka. Pewnie diabeł strzeże.
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne	
1.	<div style="display: flex;"> <div style="flex: 1;"> <p>św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)</p> </div> <div style="flex: 2;"> <p>Nic się nie dzieje. Zabawy może w szkole, respondent niczego takiego sobie jednak z młodości nie przypomina. Raczej to dziewczęta lały wosk i wróżyły sobie.</p> </div> </div>

2.	św. Marcina/11 listopada	Patriotyczne święto. Klub Seniora przygotowuje wieczornicę. Ośrodek Kultury też robi, chór śpiewa pieśni patriotyczne, jest poczęstunek, rogate.
3.	Adwent	Normalnie. Kiedyś się pościło, ale to raczej dlatego, że oszczędzało się zapasy na święta, biedniej było. Kiedyś bardziej dzieci chodziły ze świeczkami (lampionami), teraz nie widzę.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	A to tak, do butów czystych się chowało pomarańczo, czekoladę. Teraz też, tylko bardziej bogato jest, ale tylko słodczy. W przedszkolach, szkołach pewnie też jest bo wnuczka wspominała.
5.	Wigilia	A to jak wszędzie. Pości się, rybka musi być zawsze i zupa rybna i grzybowa. Kluski z makiem synowa robi ale to dostała przepis od sąsiadki, kiedyś tego nie było. I sernik i makowiec. Co kto lubi. Opłatkiem się zawsze z rodziną trzeba podzielić i z sąsiadami, co by w następnym roku się wszyscy przy tym samym stole spotkali. Prezenty to pod choinką, żywa musi być, inna to nie to, nie pachnie. Jak dzieci to Gwiazdor chodzi. Jak byłem mały to dziadek się przebierał, potem brat dziadka, w dupę się dostało wtką bo my rozrabiacy byli z braćmi.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	To rodzinnie, odwiedza się, odpoczywa.
7.	Sylwester/Nowy Rok	To golonczka i petardy puszczają. Jak kto chce to na jakiś bal się wybierze, ale ludzie teraz pieniędzy nie mają, kiedyś to zabawa tańsza była, ludzie bardziej chcieli się razem spotkać. Z sąsiadami to na podwórku sobie życzenia złożymy, na zdrowie się wypije. Kiedyś to trzeba było uważać, jak się wychodziło na zabawę to się sąsiada prosiło żeby przypilnował czy nikt bramki nie kradnie bo się potem szukało i tydzień. Teraz też czasem ale to na wsiach chyba bardziej, tu drzwi by musieli wystawiać całe i płotki, to już nie to. To jeszcze z 15 lat temu to ganiali tu z bramkami.
8.	Trzech Króli	Nic się nie dzieje. Do kościoła się idzie i potem tą kredą to na futrynie się pisze litery od królów.
9.	Kolędniczy	Nie, to tu nie było. Ci z południa to lubią śpiewać, to kolędy też śpiewali, w Lejmanowie.
10.	MB Gromniczej	Ze świecą do kościoła, poświęcić. To ta świeca od komunii i czasem jest, albo po mamie czy babci. Jak burza była to mama zawsze paliła świeczkę Matce Boskiej, żeby w dom nie wałęło. To tak wszyscy chyba robili. Teraz to mniej, starzy pomarli to nikt nie pamięta po co. Ja nie palę, nie boję się burzy.

11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	To zabawy są, zawsze były. I pączki czy te małe zwijane jak pączki (faworki).
12.	Topienie Marzanny	To szkoły. Ja sobie nie przypominam żebym to robił jako dziecko.
13.	Środa Popielcowa	Do kościoła się idzie i pości się. I popiół ksiądz sypie na głowę, z prochu powstałeś i w proch się obrócisz.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	To z palemkami do kościoła, poświęcić. Takie zwykłe baze, kotki, ale takie ładne, kolorowe można kupić pod kościołem. To takie same jak te znane, ze Wschodu, tylko że malutkie.
16.	Triduum Paschalne	Nic się nie dzieje, każdy się do świąt przygotowuje. Kto bardziej wierzący to w Wielki Piątek groby Pańskie odwiedza, w Ryczywole, w Obornikach, ale raczej na to nie ma czasu.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	W kościele ksiądz święci pokarmy. Szyneczka musi być, kielbasa biała i chleb. Sól i baranek z masła, niektórzy babkę dają, kawałek albo małą, specjalną się piecze. I serwetką ładną się przykrywa ten koszyczek. Post jest i czeka się na to śniadanie wielkanocne. Rano do kościoła, potem śniadanie. Jajkiem się człowiek dzieli z rodziną, bo to życie jest. I kawałeczek wszystkiego z koszyczka trzeba spróbować, żeby szczęście i zdrowie było w domu. Babka musi być i biała kielbasa, żurku nie lubie i w rodzinie to tylko syn. Rodzinnie.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	Leje się, baby do kościoła nie mogą iść bo po drodze też dostaną. To już chuligaństwo jest a nie tradycja. (<i>respondent jest wyraźniej zniesmaczony</i>)
19.	Zielone Świątki	Nic nie ma.
20.	Boże Ciało	Procesja jest, cztery ołtarze, to wsie się dzielą chyba. Te domy blisko kościoła przystrajają okna w obrazek papieża czy świeczkę postawią.
21.	św. Jana	Kwiatu paproci się jeszcze szuka? (śmiej). Bo kiedyś tak się mówiło i szło się na wagary do lasu (śmiej)
22.	MB Zielnej	Wianeczki z rumianku czy lipy się robiło kiedyś i ksiądz święcił, żeby na zimę na napar było. Ale teraz po co to komu? Nikt już nie pamięta, tylko starsi jakiś bukiet robią, ale co z tym potem robią to nie wiem.
23.	MB Siewnej	Brak informacji.
24.	Dzień Wszystkich	Na groby idziemy rodziną.

	Świątych/Dzień Zaduszny	
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	A to nie wiem, opija się, ale tak to nic. Chrzcziny to w lokalach teraz się robi.
2.	Ślub i wesele	Wesela to teraz takie bale wystawne, w lokalach tylko, nikt już nie robi w domu. Polter jest, zawsze był, ale teraz huczniej. Sznurek przy kościele na drodze wieszają młodzi, co nie pracują, drobne chcą. Zawsze tak było, ale kiedyś słodycze albo wódka, albo się przeganiało.
3.	Śmierć i pogrzeb	Kiedyś w domu była trumna, nawet i 3 dni, sąsiedzi i rodzina na różaniec przychodzili. Ksiądz święcił i wychodził pogrzeb, tu cmentarz blisko jest to się szło. A teraz ze szpitala do kostnicy trafiają, albo przyjeżdżają do domu po nieboszczyka. Teraz nie ma problemu. Jakies 15 lat jest kostnica.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Chór jest i kapela podwórkowa. Takie ładne śpiewają, chór na poważnie. A kapela tak z przytupem, do zabawy, to starsi panowie już. To dużo może i takich co sobie coś piszą czy śpiewają, ale to nie wiem, nie znam. Ale każdy lubi pośpiewać.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		Brak informacji.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		To [...] robi takie rzeczy różne, z drewna robi głównie. Teraz szopkę robił i miniaturę kościoła naszego, to w ośrodku było pokazywane. Talent ma. A starsze panie to każda szyć umie czy haftować.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok	To każda wieś ma. Kiedyś tam modlili się ludzie, teraz już nie, wstyd jest. Ale zadbane zawsze.

	fundacji, fundatorzy)	
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Nie ma.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	A to nie ma takich.
4.	Miejsca kultu religijnego	Nie ma.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Do Lubasza. Do Częstochowy.
6.	Lokalne odpusty	To w naszym kościele to kiedyś bardziej było niż teraz .Ale jest. Na imieniny patrona (Mikołaj i Anna).
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	To jest festyn, zespoły śpiewają i msza z wieńcami, każda wieś ma swój.
2.	Dni gminy/wsi	Dni Ryczywołu.
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.